

Perseïden Dijkgatsbos, Noord-Holland

Jos Nijland ¹

1. Dr. De Vriesstraat 32, 1654 JV Benningbroek

De plannen waren er wel. Zondag, 11 augustus naar de familie Miskotte in Ermelo. Daar waar Casper ter Kuile inmiddels al een week vertoefde, om een grote slag te slaan in het verwerken van de negatieven van november 2001 in China. Maar plannen is nog geen uitvoering. Het was nog uiterst onduidelijk waar we de komende nacht(en) zouden kunnen gaan waarnemen. De oorzaak hiervan was een zeer onstabiele weersituatie, met de wolkenformaties in de hoofdrol en een kleine bijrol voor de opklaringen. De zondagmiddag werd gebruikt om eens flink bij te praten en uiteindelijk te beslissen waar we deze nacht zouden gaan waarnemen, want de komende nacht leek pas de eerste mogelijkheid te worden om zo dicht bij het maximum Perseïden te gaan waarnemen.

Na het bekijken van de vele satellietfoto's, het drinken van koffie en heerlijke koek, het uitlaten van de drie honden van Koen op de hei, het tijdens het buiten eten bekijken van de opklarende lucht, het volgen van twee weerjournaals, het opnieuw bekijken van de satellietfoto's en een afsluitend kopje koffie werd uiteindelijk besloten om toch niet te gaan waarnemen. De gebieden met opklaringen waren te klein om een simultaanactie te houden.

Na het afscheid bij de gastvrije familie Miskotte ben ik naar Benningbroek teruggereden. Eenmaal daar bleek het half bewolkt te zijn. Tijd om te gaan slapen en hopen op de volgende nacht, de maximumnacht.

Ik had de maandag en dinsdag vrijgenomen, maar aangezien de afgelopen nacht uitviel ben ik toch op de maandag gaan werken. Ik heb de vrije dagen hard genoeg nodig voor de nog komende Leonidenactie in Spanje. Op het werk toch maar even de weers-

Figuur 1 : Perseïde van magnitude -5 . 12 augustus 2002 0h51m50s UT, gefotografeerd vanuit Dijksgatsbos.

voorspellingen gevolgd en satellietfoto's bekeken. Het zag er goed uit.

Om 17.00 uur hoorde ik van Wytze Slofstra en Gerard de Boer dat zij ook wilden waarnemen in het Dijksgatsbos. Prima! De camerabatterij en de rest stond al klaar in de camper, waarna ik besloot om nog maar even te gaan slapen. Dat beviel blijkbaar zo goed, want ik werd pas na 22.00 uur wakker en had om 22.30 uur in het Dijksgatsbos afgesproken. Eenmaal daar aangekomen stonden ze al te wachten en hadden ze inmiddels naar Benningbroek gebeld. Kan gebeuren natuurlijk...

Terwijl in Benningbroek de All Sky al stond te draaien, zetten we snel de Hazen-batterij op en binnen 10 minuten was alles in de lucht. Ondanks alle goede vooruitzichten dreven er wolkenvelden vanuit de waddenzee bin-

nen. Ze losten wel op, maar ik had het idee dat als we meer zuidelijk zouden zitten, de bewolking meer opgelost zou zijn. Vandaar dat de waarnemingen gepaard gingen met behoorlijk veel pauzes. Goed voor koffie, soep en broodjes, dat wel, maar dat was eigenlijk niet de bedoeling. Gedurende de nacht is er meerdere keren contact geweest met Casper en Arnold om te horen of de bewolkingsgebieden zich zouden uitbreiden of niet.

Ondanks het gaten kijken, waren de aantallen Perseïden in de vroege nacht behoorlijk hoog. Het middengedeelte was totaal bewolkt.

Het laatste uur was volledig helder en de klapper van deze nacht viel in deze periode. Een -5 Perseïde om 01.51.50 UT werd door Wytze, Gerard en ik in volle glorie gezien. Fantastisch! De vuurbol is zowel met de Canon camera als met de all-sky vastgelegd.

Ondanks de vele onderbrekingen vond ik het toch wel een geslaagde nacht.

Na het ontwikkelen van de filmpjes deed zich nog een verrassing voor. In de nacht van 15 op 16 augustus was er namelijk nog een zeer heldere sporadische vuurbol verschenen! Deze vuurbol is o.a. door Michel Vandeputte en Erwin van Ballegoij gezien. Werkelijk een plaatje (zie foto rechts). Deze vuurbol deed me meteen denken aan de door mij gefotografeerde vuurbol "Niek" van 23 mei 1993, die ook pas later werd ontdekt, en wel precies op de geboortedag van Niek...

Foto 2 (boven) : Sporadische vuurbol in de nacht 15/16 augustus 2002, gefotografeerd met de Canon all-sky vanuit Benningbroek.

Foto 3 (onder) : Dezelfde vuurbol van foto 1, maar dan opgenomen met de all-sky fish-eye.

Warme voeten bij het waarnemen; goed of slecht?

Iedere waarnemer weet dat je het met warme kledij langer uithoudt tijdens het waarnemen. Tijdens de Leoniden van 1998 werden warme voeten zelfs tot een prioriteit verheven, en is er door diverse waarnemers fors in warme kledij en schoeisel geïnvesteerd.

Maar zijn warme voeten wel werkelijk zo bevordelijk voor het waarnemen? Misschien zijn koude voeten toch juist beter. In *Nature* verscheen onlangs namelijk een artikel van Kräuchi, Cajochen, Werth en Wirtz-Justice ('Warm feet promote the rapid onset of sleep', *Nature* **401** (1999), 36-37), waarin uiteengezet werd dat warme voeten een belangrijke stimulerende factor zijn bij het in slaap vallen. Dus; zorg dat de voeten niet *te* warm worden de komende winteracties!

Marco Langbroek